

СЪЕДИНЕНИ АМЕРИКАНСКИ ЩАТИ

Февруари 1968

Легна си, без да се сеца за нея, и въпреки че беше сам, щом се събуди на разсъмване, тя бе до него. Остана в леглото един час, както се случваше всеки ден, оценявайки всяка минута от тази пълна тишина. С времето се бе научил да избира спирките на своите мисли и добре знаеше къде не искаше да се връща. Беше сигурно, че тя никога не му го бе казвала, но за кратко се беше почувствал приет. Поне докато не разбра, че се страхуваше от него, и това го беше объркало. Ако не бяха толкова решителни тези, които гледаха на света отгоре, отдавна да си беше тръгнал от живота ѝ. Но не, никога нямаше да го направи. Слабо го интересуваха минаващите години или дългите пътища – какво значение имат времето и мястото за една влюбена душа? Достатъчен му беше един бегъл, случаен поглед, но трябваше да я види, трябваше да я опознае отблизо. Ако бе намерил смелостта да се доближи, да чуе гласа ѝ може би или пък кой знае, отново да беше усетил уханието на парфюма ѝ, свойствено само на ангели... Какво щеше да стане с него, ако някой ден тя пожелаеше да го погледне право в очите? Свикнал бе да не разсъждава по въпроса, но от време на време дори на един далновиден мъж му харесва да си спомня за никога неслучилото се.

„Нищо – мислеше си понякога, – имах я наблизо и това стигаше.“
Съществуваеше само едно нещо, което не можеше да приеме, и вярваше, че тя го знае: предателството разваля всичко и миналото показва, че той умее да бъде безпощаден.

КОТИДЖ ГРОУВ, ОРЕГОН, САЩ

Октомври 2013

Харесва ми да слушам дъжда, когато пиша. Може би затова избрах днешния ден, за да седна за последен път пред тетрадката. Привечер е сивкаво и студено, а стаята ми едва се е променила след тези почти осемдесет години. Нововъведението навярно е само едно малко дървено бюро, което донесох от офиса на баща ми, а миризмата му е най-яркият ми спомен за него. Също и празната къща, както и дребните детайли, които напомнят за щастливите години и за тези, които последваха след тях.

Въпреки че в помещението е топло и краката ми са покрити с одеяло, студът не ме напуска. Казват, че със старците това се случва много често, защото е студ, който идва отвътре. И така, единственото ми спасение е да забравя за него. Всъщност прекарвам голяма част от времето си в опити да забравя. Да забравя за настоящето и за бъдещето. Друг признак на старостта, знам. Онова, което бях видяла и чула, ми помагаше да си спомням за всички, когато го пожелаех. Някога не бях сигурна дали животът ми можеше да се превърне в книга, но сега, щом я завърших, не съжалявам за многото страници, за непредвидените параграфи, за употребата на различни изразни средства, които сменях така, както човек сменя пижамата си с дрехи за излизане. Гледам първите редове, разхвърляните и неномерирани глави; за какво е нужна хипербола, ако глаголът е достатъчно изразителен? Но всичко се променя с една болезнена като жигосване фраза, която пречи на стила, с който са написани следващите редове.

ШЕЛТЪН, КЪНЕКТИКЪТ, САЩ

Април 1968

Въведението ми се състои от две страници, които времето не откъсна. Първата разказва за мъжа, който ме доведе на бял свят и който се оженил беден. Втората разказва за жена му, която се родила богата, но обедняла, когато се събрала с него. Скъпа майко, как само навреди на мечтите ти фактът, че си вкусила от лукса; но нека дяволът не идва на Земята, понеже и на благословените понякога им се налага да опитат от реалността.

Аз бях наясно със себе си. Не съм личност, достойна за повествование, но не съм и жена, която ще обърне гръб на страстта. По свой каприз си лягам сама с Бекет и Джойс, но на всички им изневерявам заради едно-единствено изречение. И като човек, който изменя на безсмъртни, не се ограничих с по-прозаично предателство от това да обърна гръб на Котидж Гроув в Орегон и да пресека Америка, за да се опитам в Нова Англия. Да се опитам отново.

– Кимбърли, миличка, какво те кара да вярваш, че ще можеш да бъдеш щастлива на другия край на света?

За Нат светът беше всяка територия, която се простираше отвъд долината Уиламет. Нат беше баща ми, коренът, който най-трудно можеш да изтръгнеш.

Безкрайно обичам почти всичко, което оставих там, но още не е дошъл денят, в който ще съжаля за решението си.

Нищо в Кънектикът не е по-очарователно от Шелтън, малкото градче в окръг Феърфийлд, което е било земя на индианци и емигранти. А после, разбира се, имаме „Сейнт Осуалд“, предпочитания от индустриалната аристокрация на Америка колеж. През шейсетте стана толкова емблематичен, колкото чифт дънки, но от онези на *Limbo*, които струваха

цяло състояние в *Ийст Вилдъж*. Злите езици го одумваха много, но старият колеж, който мразеше да бъде посредствен, не им даваше ухо и продължаваше достойно, както и преди век, да създава богатите наследници на една променена държава.

Когато го видях за първи път, върху мен се стовари тежестта на стогодишен авторитет. Сянката на неоготическата фасада ме закри като огромен черен плащ, а правоъгълните прозорци сякаш се вглеждаха в душата ми, подобно на клюкарки, нетърпеливи за някакво унижително разкритие. Въпреки това изкачих стълбището. Близко до огромния главен вход няколко групи юноши ме удостоиха със същото внимание, с което удостояваха подхвърляните от вятъра листа на чинара. Беше именно онзи ветрец, който ми навяваше съмнения и несигурност. Искане ми се да вярвам, че тези чувства не са чужди в душите на хората, които се готвят за такова решаващо интервю.

– *Мога ли да ви помогна?*

Дявол го взел! Толкова объркана ли изглеждах? Обърнах се към дрезгавия глас, който ме беше попитал, и неочаквано съзрях някаква фигура. Беше един изключително нисък и вече прегърбен от напредналата възраст мъж. Облечен бе в тъмносин шлифер, със сигурност ушит по мярка, и ме наблюдаваше с професионална учтивост.

– Казвам се Кимбърли Паркър – представих се аз. – Имам уговорена среща с мис Сара Грос.